

EDINOST

rhaja — izvenredni ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Zdaljatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijski listi Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in cel leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov, mm po L 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulici sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Pomen volitev za nas

Državni zbor je zakonodajna ustanova modernih demokratičnih držav. Skupščina oseb iz najraznovrstnejših ljudskih slojev, ki zastopajo, oziroma bi morali zastopati interese posameznih političnih struj, pa tudi interese raznih razredov in slojev, se posvetuje in snuje take zakone in postave, katerim se mora pokoriti vse prebivalstvo države. Zakonodajatelj je torej silno važen posel. Brez ozira na strankarske koristi posameznih parlamentarnih skupin mora prevladati vse poslance, ki se zavedajo svojega vzvišenega posla, vendar pred vsem splošna blaginja vsega prebivalstva. Dobro splošnosti je torej skupni smoter vseh zakonodajalcev.

Podlaga obče blaginje pa je v prvi vrsti zadovoljivo gospodarsko in socialno stanje najširših ljudskih slojev. Od zdravega razmerja med posameznimi razredi prebivalstva in od tega splošnega blagostanja je zavisna tudi politična moč države navznoter in na zunan. V vsaki družbi, torej tudi v vsaki državi, ki je le oblika take družbe, imamo ravno z ozirom na gospodarsko in socialno razmerje več razredov, med katerimi stoje v ospredju kmet, delavec, uradnik, trgovec, kapitalist itd. Vsak izmed teh slojev ima svoje posebne gospodarske težnje, ki streme za izboljšanjem gospodarskega položaja sloja. Takozvani revni sloji, n. pr. kmet in delavec bodo stremeli za boljšim življenjem, zakaj velika revščina je obenem sužnost. Nasprotno pa streme visoki kapitalistični sloji za tem, da se premoženjske razmere ne premaknejo na njihovo škodo.

Tako imamo v splošnem povsod dva labora, ki sta si nasprotna. Nekateri hrijajo, da stoji med obema državama, v kateri se baje združujejo, tako različni interesi posameznih nasprotujočih si slojev. Ta veliki gospodarski boj pa se izraža najbolj izrazito v političnem boju. In nasprotno smemo potem trditi, da je vsak politični boj, naj ima takšen ali takšen videz, koncem koncev gospodarski boj.

Ta trditve velja zlasti za države, v katerih ni narodnostnih bojev, kjer ni narodnih manjšin ne narodnih večin. Kakor hitro pa je tu država, ki ima v svojem organizmu manjšine tujega naroda, to te narodne manjšine, kakor je vsaj izredaj pokazala življenjska izkušnja in zgodovinski potek, prisiljene braniti poleg svoje gospodarske posesti tudi svojo narodnost, svoj jezik, svoje običaje itd.

V takšnem položaju se nahaja jugoslovanski narod, ki živi v Italiji, in ki je v tej državi manjšina, in sicer v primeri ogromnim številom ostalega prebivalstva države precej neznatna manjšina. Toda besedo »neznatna« je razumeti le v smislu neznatnega števila. Sicer pa se vrednost manjšine ne meri po večjem ali manjšem številu, ampak po njeni kulturni stopnji, po večji ali manjši odporni sili. Zato se more vsaka narodna manjšina, ki je po številu še tako šibka, rveljaviti, če le hoče in je za to sposobna. Ako bi se ozirali n. pr. Jugoslovani v Italiji samo na to, da nas je približno 400.000 proti 40 milijonom Italijanov, tedaj bi nam bilo res obupati, toda vsi dobro vemo, da število ni edino merovalno.

Dobro se spominjamo, da so tvorili

Italijani v Avstro-Ogrski monarhiji najmanjšo narodno skupino, vsi pa dobro vemo, kakšno vlogo so igrali. Ko je nastal boj za vseučilišča, so se naši Italijani takrat krepko potegovali za vseučilišče v Trstu in ni bil daleč čas, ko bi bili svojo zahtevo tudi izvajali. Hoteli smo le poudariti, da se ne smemo strašiti velikega števila.

Naša manjšina se mora na tej zemlji krepko politično in gospodarsko uveljaviti.

Politično uveljavljenje je za nas življenske važnosti. To spoznanje nam prihaja posebno v teh časih, v katerih živimo pravo suženjsko življenje. Od zasledbe do danes smo prestali grde reči. Toda to, kar moramo v zadnjem času preživeti, to presega vsa naša še tako huda pričakovanja. Najno potrebujemo koga, ki bo vsaj te naše težbe nesel pred italijansko javnost, katera morda niti ne ve, kako tu postopajo z nami.

Naloga naših poslancev, ki jih pošiljamo v Rim, bo torej pred vsem ta, da v italijanskem državnem zboru razložijo naš položaj; oni bodo glasniki naših težb in naših klincev po pravici.

Po razpadu avstro-ogrške monarhije smo bili Jugoslovani v Italiji brez pravega političnega zastopstva. Politični voditelji, pripadajoči raznim strankam, so bili potisnjeni v ozadje in to vsled tega, ker se je politična duševnost ljudskih množic vsled velikih svetovnih presvov obrnila drugam. Politični zastopniki, bodisi bivši državnozbornski ali denozbornski poslanci bodisi voditelji političnih struj, se niso čutili več glasniki teh množic in te množice same se niso brigale za svoje bivše prvake.

Vključ temu pa je ostala rahla vez med prejšnjimi strankami in narodom, vključ vsemu se je polagoma politično društvo »Edinost« razprostrlo po vsej jugoslov. Benedičji in danes imamo v povojih jugoslovanske narodne stranke, v katere imenu se udeležujemo volilnega boja.

Kakor rečeno, je manjkala našim voditeljem in zagovornikom pred italijanskimi oblastmi avtoriteta. Zakaj očitajo se je mnogokrat: Kdo ste vi? V čigavem imenu protestirate? Saj ljudstvo je zadovoljno, le vi ga hujskate itd.

Razume se, da so taki odgovori in izgovori brez podlage, zakaj krivica je krivica, pa naj jo pobija Peter ali Pavel. Vendar pa bi bilo napačno, ako ne bi uvaževali dejstva, da morajo imeti naši zagovorniki neko resnično oporo, ako hočejo z uspehom zastopati naše koristi.

Zato so nam volitve dobrodošle! Z veliko udeležbo podelimo našim izbranim prvakom tisto avtoriteto, ki jim je neobhodno potrebna pri izvrševanju njihovega posredovalnega dela med ljudstvom, ki je zadovoljno in srečno in med oblastmi in italijansko javnostjo.

Te misli ne smemo puščati izpred oči. Čim več glasov bomo oddali za naše kandidate, s tem večjo pravico bodo naši prvaki mogli povzdigovati svoj glas v imenu vsega jugoslovanskega naroda na tem ozemlju. In ker volimo te moške za glasnike naših težb, zato pokažimo z glasovnicami našo voljo, da se ne pustimo teptati in da hočemo biti deležni vsih pravic svobodnih in enakopravnih državljanov.

obveze, ki jih je svečano podpisala. Vendar pa mislijo nekateri — tako n. pr. grof Sforza — da je Nemčiji treba dati čas, da bo lahko dala stvarne dokaze svoje dobre volje.

Sporazum o ultimatu. — Francosko stališče prevladalo

Nesoglasje med Francijo in Italijo se je pokazalo tudi v odboru za sestavo zadnjega poziva Nemčiji, naj pokaže zaveznikom, kako misli izpolniti obveze, ki ji jih nalaga versailleska pogodba. Dva načrta sta bila predložena za ultimatum. Enega je izdal Lord Curzon in se lahko imenuje angleški načrt; drugega sta predložili sporazumno Belgija in Francija, v katerem se poudarja francosko stališče. Odborniki so se sproazumeli o enotnem besedilu, ki bo takoj predloženo vrhovnemu svetu.

Briand se je o tem sporazumu zelo voljno izrazil, kar spričuje, da je francosko stališče zmagovalo. To potrjuje tudi vsebina sporazuma. Načrt ultimatumu dovoljuje Franciji, da takoj lahko izvrši potrebne vojaške priprave za zasledbo ruhrske kotline, t. j. da pokliče pod orožje letnik 1919. V štirih dneh bo reparacijska komisija sporočila Nemčiji način plačevanja in poročila, ki jih zavezniki zahtevajo. Nemčiji bo dano pet ali šest dni časa za odgovor. Ako v tem roku Nemčija zahtev zaveznikov ne sprejme, se bo ruhrska kotlina takoj zasledla.

Vsebinska gospodarskih zahtev. — Način plačevanja

Med zahtevami, ki jih vsebuje sklenjeni ultimatum, so najvažnejše zahteve gospodarske narave. Tu gre predvsem za način plačevanja oziroma za način iztirjanja vojne odškodnine. O tem vprašanju je konferenca sklenila sledeče: 1. Reparacijska komisija izda takoj za 12 milijard mark obveznic; 2. Dne 1.

novembra 1921. bo izdala za 38 milijard in 3. za 38 milijard se obveznice bodo izdajale polagoma v razmerju s svojo gospodarsko močjo. Za vse te obveznice bo jamčila Nemčija s svojimi dohodki. Skupiček od teh obveznic bo reparacijska komisija razdeljevala med zaveznike v razmerju, ki je bilo določeno na sestanku v Spak. Reparacijska komisija bo obveznice sama prodajala ali pa potom komisije za poročila. Za amortizacijo svojega dolga bo Nemčija morala dati vsako leto dve milijardi mark v zlatu ali pa 25 % vrednosti svojega izvoza. Načrt ultimatumu predvideva ustanovitev posebne komisije za jamstva, ki bo odvisna od reparacijske komisije. V komisiji za jamstva bodo zastopniki vseh držav, ki podpišejo obveznice, in tudi zastopniki nevtralnih držav. Nemčija bo lahko prispevala za popravilo razdejanih krajev v naravi in bo dajala tudi delavce. Vrednost teh prispevkov se ji bo vračunala. Obveznice se bodo lahko prodajale tudi v nevtralne države, zakaj Nemčija bo morala biti odgovorna za svoj dolg nasproti nevtralcem ravno tako kakor nasproti zaveznikom.

Kako si bodo zavezniki razdelili vojno odškodnino

Ko je reparacijska komisija določala skupni znesek vojne odškodnine, ki jo dolguje Nemčija, se ni ozirala na deleže, ki pripadajo posameznim državam, temveč ji je bilo le na tem, da ugotovi celokupno škodo. Vprašanje razdelitve odškodnine je v zmislu versailleske pogodbe prepuščeno vladam zaveznikovih držav (čl. 237.). To vprašanje je že rešeno in na tem sestanku ni bilo na dnevnem redu. Tozadevni sporazum je bil sklenjen na sestanku v Spal dne 16. julija 1920. Po tem sporazumu pripade Franciji 52 % vse odškodnine, Angliji 22 %, Italiji 10 %, Belgiji 8 %, Japonski 0,75 % in Portugalski 0,75 %. Ostalih 65 % je namenjenih Grški, Rumunski, Jugosloviji in drugim državam, katerim se prišodi pravica do odškodnine (Češkoslovaški in Poljski).

Tako so se zavezniki popolnoma pripravi za sprejemanje nemških zlatov. Samo ko bi dolžnik ne bil tako malo prida...

Angleška vlada bo zopet posredovala med rudarji in lastniki.

LONDON, 3. Listi pravijo, da ne kaže nobenega znamenja, da bi se pogajanja med rudarji in lastniki obnovila. Kljub temu sodijo, da bo vlada v kratkem zopet poskušala posredovati.

Francija

Briand ukazal mobilizacijo

PARIZ, 3. Briand je telefoniral snoči vojnemu ministru Barthouu, naj takoj odredi mobilizacijo letnika 1919. Rezervisti omenjenega letnika se bodo klicali potom osebnih pozivov. Novi vojniki se bodo takoj uvrstili v pomožne čete za armado ob Renu. Prevoz teh čet v obrenske kraje se bo vršil tako, da ne bo oviral in motil gospodarskega življenja države.

Vagon, v katerem je bilo podpisano premirje, so shranili v muzeju francoske armade

Iz Pariza javljajo:

Preteklo soboto so shranili v muzeju francoske armade (Aux Invalides) v Parizu vagon, v katerem je bilo dne 11. novembra 1918. podpisano premirje med Nemčijo in zavezniki. Gre za restavracijski vagon mednarodne družbe spalnih vagonov, ki je bil dan na razpolago maršalu Fochu, vrhovnemu poveljniku medzaveznikijske vojske na francoskem bojišču. Takoj po podpisu premirja je družba podarila vagon francoski vladi.

Vlada ga je sprejela in ga je priklopila k drugim vagonom predsedniškega vlaka. Ko je Millerand bil lani dne 8. decembra v Verdunu, je priredil ravno v tem vagonu pojedino, h kateri so bili povabljeni Poincaré, poslanik Zedinjenih držav Wallace, maršal Foch, maršal Joffre i. dr. Pri tej priloiki je Millerand izrazil željo, da bi se ta zgodovinski voz shranil kot narodna svetinja. Ta Millerandova želja se je izpolnila, zgodovinski vagon je že par dni v muzeju francoske armade v Parizu. Po svoji zunanjosti ne nudi ta spomenik nič posebnega; je navadni restavracijski vagon, karšne vidimo pri vsakem ekspresnem vlaku. Notranjo opremo pa so seveda popravili, predvsem so zopet deli v vagon tisto zeleno mizo, pri kateri so se deli pooblaščenici, ki so premirje sklenili in podpisali. Okoli vagona je razvrščeno vse polno vojnih plenov. Na strehi vagona je napis, kjer se čitajo sledeče besede: »Vagon maršala Focha, v katerem je bilo dne 11. novembra 1918. podpisano premirje«.

Gripa zopet razsaja na Francoskem

PARIZ, 3. Skoraj po vseh večjih središčih na Francoskem razsaja že več dni španska gripa. Bolezen kosi posebno vojaštvo in se je zanesla že v vsa važnejša taborišča kakor Orleans, Bourges, Saint-Etienne, Chartres, Dijon, Pariz, Nîmes, Bordeaux, Rouanne in Limoges. Smetni slučajji dosežajo vznemirljivo razmerje 35 %. Ker se med civilisti bolezen le malo širi, napadajo vsi opozicijski listi vlado in ji očitajo, da je bolezen vzela takšen razmah zgolj vsled nemarnosti poklicanih oblastev. Vojaške bolnišnice so povsod natlačene.

Amerika

Amerika zavrnila nemške predloge. Popoln neuspeh nemškega poskusa

WASHINGTON, 3. Evo besedilo odgovora državnega tajnika Hughesa nemškemu ministru za zunanje zadeve von Simonsu: Vlada Zedinjenih držav je prejela spomenico o povračilih, ki jo je g. von Simons bil dne 24. aprila izročil komisarju Zedinjenih držav v Berlinu. Vlada Zedinjenih držav izjavlja, da ji je nemogoče priti do zaključka, da bi predložene ponudbe lahko bile takšna podlaga novim pogajanjem, da bi jo zavezniki mogli sprejeti in dostavljati, da se omenjene ponudbe ne morejo vzeti v poštev. Spričo tega izraža vlada Zedinjenih držav vnovič svojo željo, da bi se to življensko vprašanje čim prej rešilo, ter nemški vladi toplo priporoča, naj nemudoma in neposredno zaveznikom predloži jasne, točne in primerne ponudbe, ki bodo v vsakem oziru odgovarjale nemškim pravičnim obvezam.

Stavka pomorščakov v Ameriki proti znižanju plač

NEW YORK, 2. Pristanikiški težaki in vse vrste uslužbencev na trgovskih ladjah so proti znižanju plač za 15 %. Na poziv vodstva svoje zveze so zapustili svoja mesta in vsled tega je vse delo v pristanišču ustavljeno. Te dni je bilo mnogo shodov. Ako ne pride do sporazuma, ne bo nobena ameriška ladja mogla iz pristanišča.

Italija

Boj med fašisti in socialisti v Viterbu

Fašisti so imeli v Viterbu shod. Po shodu so priredili obhod po mestu. Pri obhodu so se srečali z gručo socialistov in se z njimi spopadli. Eni in drugi so streljali z revolverji. V boju je bil en delavec ubit in več oseb je bilo ranjenih.

Spopad med fašisti in socialisti v Brindisi

V nedeljo prilikom proslave prvega maja se je par socialistov peljalo v kočiji po mestu. Imeli so rdečo zastavo in z njo veselo mahali. Ko so prišli v središče mesta, so jih fašisti pozvali, naj zastavo skrijejo. Ker socialisti niso hoteli slediti pozivu, je prišlo do spopada, pri katerem je bilo ranjenih kakih 15 oseb. Orožniki so napravili zopet red.

Fašisti vzeli komuniste s postelje in jih nesli na ulico

Fašisti iz Pienze in Montepulciana v Toscani so šli 1. maja v Chiusi prisostvovati otvoritvi fašistovske zveze, ki se je tamkaj na novo ustanovila. Ko so se zvečer hoteli vrniti, so bili obveščeni, da jim je pri Acquavivo pripravljena zasada, da je pot preprežena z debelo žico. Fašisti so vsled tega sklenili, da ostanejo čez noč v Chiusi. Drugo jutro so se odpeljali na vsežgodaj v Acquavivo. Prebivalci so se spali, na ulici ni bilo žive duše. Fašisti so vdrl v stanovanja najvidnejših komunistov v tem okraju, gospodarje vrgli s postelje in jih na pol nage drsali na ulico, kjer so jih prisilili, da so morali poljubiti italijansko zastavo. Krvi ni bilo.

Avstrija

Mednarodni zadrugarski shod v Inomostu

INOMOST, 1. Po spodbudi in na predlog zveze italijanskih zadrug in zveze konsumnih društev so se večeraj sestali zastopniki najvažnejših katoliških zadrug Avstrije, Italije, Jugoslavije in Švice. Na sestanku so se pogajali o ustanovitvi mednarodne zveze zadrug. Češkoslovaška, Poljska in Ogrska so javile pismeno svoj pristanek.

Rusija

Sovjetska vlada za obnovo Moskve

PARIZ, 3. Ruska agencija »Union« je prejela iz Helsinkisforsa vest, da misli sovjetska vlada dati obnoviti Moskvo in da je v ta namen ustanovila »znanstveni svetovet prenovljene Moskve«. Naloga tega svetoveta bo, da izdela načrt za obnovo starodavne Moskve, ki ji komunisti pravijo »socialistični Rim«.

Grška

Kralj Konstantin misli odstopiti?

LONDON, 3. Listu »Exchange« poročajo iz Aten, da bo grški ministrski predsednik Gunaris takoj po svojem povratku iz Smirne šel v London, kjer se bo pogajal o odstopu kralja Konstantina.

Turčija

Turki javljajo o uspehih proti Grkom

CARIGRAD, 2. Poročilo angorske vlade pravi: Na vzhodni fronti pri Koniazli je neki naš oddelek srečal sovražnika pri Labangejskem jezeru in ga je po zelo krvavi bitki prisilil, da se je moral umakniti. Na fronti pri Sakaliji in Dejmernu posamezni strelci. Na fronti pri Brusi so naše čete napadle blizu Keleghija en sovražnikov oddelek in so ga potisnile proti Vaskanu. Sovražnik je imel velike izgube. Na drugih frontah je mir.

Dogodki na Reki in njihov potek

Tržaški listi so opisali dogodke na Reki tako, da je morala njihova javnost misliti, da so tržaški bojovníki ukrotili rogovile, vsiljivce in spletkarje ter pripomogli tako volji prebivalstva do veljave.

V milanskem »Corriere della Sera« pa opisuje Gino Berri dogodke in njihov potek precej drugače. Mož pripoveduje: »Po sežigu glasovnic v nedeljo zvečer so se rektorji zbrali v hiši Grossicchi in so sklenili, podati svojo demisijo. Istočasno so se zbrali voditelji upornega bojovniškega gibanja in so sklenili, sežgati volilne spise. Razpustili so kvesturo, aretirali kvestorja ter poverili varnostno službo možem svojega zaupanja. Polastili so se brzobjava in uvedli cenzuro. Postalni so gospodarji mesta. Vendar je še obstojala oblast župana, ki je mogel zakonito ukrepati odredbe glede uspeha volitev. Uporniki pa niso hoteli nič več čuti o volitvah. Ravnali so se, kakor da se niso izvršile, in so hoteli vsiliti vsakomur to naznanje.

Na to so sledila posvetovanja posameznih strank, da označijo svoje stališče. Na splošno so vse stranke obsojale nastop bojovnikov. In to je bil vzrok, da so ti poslednji sklenili zasedati zadnje oblasti, ki je imelo še nekaj moči, namreč municipij. Temu pa se je uprl kapitan Host »Venturi, radi česar so mu bojevnik očitali izdajstvo. Tudi fašist dr. Lionello Lenaz je obsojal to početje in je izstopil iz fašta. Ali vodje gibanja so vendar izvršili svojo namero in zasedli municipij.

Z balkona je bilo izrečenih nekaj govorov. Govorniki so proglasili novo vlado, ki naj bo diktatura v obrambo italijanstva Reke. Mesto je radi volitev in vsled nemarnosti začasne vlade v nemarnosti. Novi direktorji je izdal tri proglase ter ukrenil odredbe proti splošni stavki, ki je začela v ponedeljek. Po zasedbi municipija so govorniki pojašnjali svoje delovanje in svoje namene. Počkati hočejo izid volitev v Italiji in sestavo nove zbornice.

Med tem pa je odstopil »provizorična vlada« določila dra. Bellasichia in Host »Venturija za generalna komisarja, ki naj zastopata vlado. Tako sta obstojali hkratu dve vladi, ki sta delovali istočasno. Prva je bila vlada dveh generalnih komisarjev, druga vlada revolucije »narnega vodstva; prva pripoznana od ministra Caccia »Dominionija, druga pa ne. Druga vlada je zahtevala opetovanje, naj jo pripoznajo in je zahtevala, naj italijanska vlada enostavno razveljavi volitve! Minister pa je to zahtevo odklonil. Izjemna vlada je zahtevala obenem, naj nastopi zopet zakonito stanje in naj prenehajo čini, ki jih ona globoko obžaluje. Člani nove vlade so to odklonili, in naglašali plemenitost svojih namenov. Ta razgovor je bil mestoma zelo dramatičen. Minister Caccia je izjavil: »Če ne napravite konca temu neredu, umaknem preko meje svojo vojno silo, dano na razpolago provizorični vladi! Člani novega direktorija pa so odgovorili: »Mi pa razstrelimo v zrak pristanišče in zažgemo mesto!« »Le storite to!« — je hladno odgovoril minister.

Ker nista mogli — pripoveduje Gino Berri — obstojati istočasno dve vladi, so skušali doseči sporazum. A pokazalo se je hitro težave. Host »Venturi se ni mogel postaviti na stran diktatorjev, ker so bili tem poslednjim podrejeni vojaki, ki so se bili uprli njemu kot poveljniku milice. Slednjič pa so se težave vendar premagale na ta način, da se je Host »Venturi umaknil in ostal le poveljnik milice, a oblast je prešla v roke Bellasichia, ki je bil tako župan in izredni komisar obenem. »Bojevnik« so priznali oblast novega komisarja in izjemna vlada je prenehala z delovanjem v četrtek o polnoči. To je storila pod pogojem, da so glede volitev ne ukrene nič pred določenim rokom, to je: pred 15. majem.

Komisariat Bellasichia bo trajal nekoliko tednov. Njegova naloga bo pred vsem ta, da vspostavi red, ki naj se mu pokore vsi brez razlike. In še le tedaj, ko se življenje mesta povrne v normalno stanje, začne komisar posredovati sporazum med strankami. Naloga njegova je težka, ker so dogodki zadnjih dni še bolj zamotali položaj in pomnožili navskržižja. Vendar je dobra rešitev še možna, če bodo odgovorne osebe razumele vrhovno potrebo sporazuma.

Tako opisuje Gino Berri potek dogodkov na Reki. Poročilo zveni pač vse drugače nego v tržaških listih. Če uvažujemo še zagotovitev Berrija, da je občinstvo na Reki vsiljeno bojovniško vlado sprejelo povsem hladno in brezbrizno, vidimo jasno, v kakem navskržižu z resnico je bila trditev, da so hoteli bojevnikji pripomoči na Reki volji ljudstva do zmage.

Vsem volilcem!

Županstva so že začela razpošiljati volilne izkaznice (legitimacije). Volilci ohranite izkaznice skrbno! Kdor ne bo imel izkaznice, ne bode mogel voliti!

Politično društvo »Edinost«.

Kronika nasilstev

Kršenje volivnega zakona, telesna poškodba ter nevarna grožnja. Preteklo nedeljo sta se vršila volivna shoda Jugoslovenske narodne stranke v Marezigah in pri Sv. Antonu v koprski okolici. Ko se je zvečer eden izmed govornikov vračal v Trst, ga je v Koprni na pomolu čakala skupina mladeničev, ter ga ustavila. Neznanci so zvalili gospoda v stran, nakar so ga dejansko napadli. Eden iz skupine ga je začel obdelovati s pestmi po glavi in mu prizadajal vidne poškodbe. Tudi ga je skušal pahnuti v morje, čemur se je naš človek le z največjo težavo ubranil. Konecno se mu je vendarle posrečilo, se oprostiti napadalca ter se zateči na parnik. Toda tudi na parniku ni bilo obznanja, potniki italijanske narodnosti so se vanj zadirali in mu nevarno grozili, da je moral parnik zapustiti in se vrniti v Koper, od tam pa v svojo rojstno vas.

Napadali so mu zagrozili, da se pred volitvami ne sme več pokazati v Koprski. Napadli so ga, ker je govoril na omenjenih shodih. Napad je bil pripravljen in preračunjen.

Naši volilni shodi

V nedeljo so se vršili shodi Jugoslovenske narodne stranke:

na Opčinah (govorniki dr. Wilfan in dr. Slavik),

v Bazovici (govorniki dr. Mikuletič in gospod Rebec),

v Štorjah (govorniki gospod Skok, gospod Rebec in gospod Majcen),

v Marezigah (govorniki dr. Agneletto in gospod Lovrečič),

pri Sv. Antonu (govorniki dr. Agneletto in gospod Lovrečič),

v Pregarjah (kljub dežju velika udeležba iz vseh brkinskih vasi),

pri Rebku na Vipavskem (govorniki Virgilij Šček in več domačinov),

na Dobrovem (govorniki: dr. Wilfan, dr. Slavik, dr. Gabršček, dr. Besednjak, dr. Bitežnik, gospod Kozman in domačin gospod Toroš),

v Kojskem (govorniki dr. Bitežnik in dr. Besednjak),

v Števerjanu (govorniki dr. Besednjak in dr. Bitežnik).

V soboto zvečer se je vršil sestanek volivcev na Frdenici pri Sv. Ivanu. (Zivahna debata z zastopniki komunistične stranke.)

Reklamiranje volivnih izkaznic

Mestni magistrat tržaški naznanja, da vročevanje volivnih izkaznic ni še zaključeno. Vsled tega se bodo nedostavljene izkaznice mogle dvigniti še le od petka 6. t. m. naprej, in sicer v telovadnici v ulici della Valle od 9. do 13. ter od 16. do 19. ure. — Seveda morejo volivne izkaznice reklamirati samo osebe, ki so vpisane v volilni imenik za volitve v parlament. Reklamacije za vpis v imenik se pa sedaj ne morejo več sprejemati, ker je tozadeval rok, kakor je določen v zakonu, že potekel.

Domače vesti

Govori italijanskih tržaških kandidatov. V nedeljo se je vršil v gledališču, Rossetti velik shod, ki so ga priredile vse stranke, ki tvorijo enotni italijanski blok. Občinstvu se je predstavila četverica fašistov, ki so jih postavile združene stranke na kandidatsko listo.

Prvi je povzel besedo fašist Ivan Menesini in med drugim izjavil: »Danes se naše prsi širijo. Trst ni več mesto, ki je zaklenjen vase in živi svoje lastno življenje; Trst ni več siljen, da brani z nohti in zobovi svoj italijanski zna-

čaj. Mi moremo in moramo izjaviti, da je bila vojna za Trst nujno potrebna.«

Napad na Giolittija. »Mož, ki stoji danes na čelu vlade tega ni razumel in je tako pokazal, da niti zdaj ni dorasel nalogam, ki jih mora državnik velikega naroda zmagovati...«

Zarek nove luči sije na obzorju. Problem današnjega dne ni nov problem. To je isti problem, ki je vznemirjal starega Aristotela: kar je danes najbolj pereče, je ravnotežje duha, ki ga moremo doseči s pomočjo modre »civilne« vzgoje.

Mislili, da ni prava prilika in ne pravi trenutek, da bi razvil potankosti političnih problemov. Izjavljamo le, da bomo vodili proti današnji vladi odločno opozicijsko politiko (odobravanje); kajti vladi stoji na čelu mož, ki ni hotel vojne in je izdal Reko (viharno ploskanje).

O potankosti programa, ponavljamo, danes ne bom govoril. Ali ste videli že, kako se gradi hiša? Mizarji vzamejo mero in se vrnejo v svojo delavnico k mirnemu delu, kovač napravi isto, ravnotako naredi slikar; potem imamo tudi zidarja; ki mora plezati na streho in večkrat pade in umrje: mi smo zidarji vojske...«

Ko je gospod inženir končal svoj »programatični« govor, je občinstvo burno zaploskalo.

Drugi govornik je bil fašist Fulvij Suvich, ki je med drugim izjavil: »Se strinjamo popolnoma s tem, kar je rekel prijatelj Menesini, da danes ni ugoden trenutek za podrobne probleme in za potanke programe. Danes je čas, ko se morajo izoblikovati in okrepiti splošne smeri, ki nas morajo pripeljati v boljše bodočnost. Bila bi potratna energija, ako bi hoteli reševati potanke probleme, ne da bi pri tem rešili probleme splošnega interesa; kajti ti poslednji imajo prednost in prvi so absolutno podrejene narave. Mi smo se lotili dela obnove. Ta beseda pove vse; gre za stvarno in duševno obnovo. V notranji politiki je problem, ki ga moramo rešiti, obnove državne avtoritete.«

Občinstvo je govorniku večkrat navdušeno zaploskalo.

Za gospodom Suvichem je povzel besedo fašist Ivan Banelli. Med drugim je poudaril: »Problem, ki ga moramo rešiti, je, da utrdimo domovino in vsilimo italijansko ime tujini. Mi moramo misliti nato, kar Italija mora napraviti in kar Italija mora napraviti, da zaplota naša zastava na daljnih morjih, da jo vsi spoštujejo in spoznajo v njej zadnji rob domovine« (Ploskanje.) Če bo usoda volivnih žar meni ugodna, pojdem v italijanski parlament z določenim namenom, da se trudim in delam za Trst, ki se mora dvigniti k novemu sijaju. Italija ni vodila imperialistične vojne. Italija je prišla v Trst, da ga reši in brani njegovo bogastvo proti roparstvu tujcev. (Zivahno ploskanje.) V Trstu se osredotočuje sedaj promet srednje Evrope, Češko-Slovaške in južne Nemčije in zato je treba dvigniti trgovsko brodogojno mesta.

Ko je sklenil gospod stotnik svoj govor, je zabučalo viharno ploskanje po gledališču.

Konec in višek shoda. Zadnji fašistovski kandidat, ki je govoril v imenu bloka je bil gospod Giunta. Njegov govor je bil na vso moč imeniten. Potrebno in koristno je, da si ga naši čitatelji zapomnijo. Lahko rečemo, da so njegove besede naravnost nemiljive.

Tudi zadržanje občinstva ne bo zgnilo iz spomina našega ljudstva.

Giunta je izjavil:

»Če me ne poznate, pogledajte naša oblačila. Jaz, ki sem že govoril na vseh trgih in v vseh gledališčih Julijske Benečije, resnično nisem razpoložen, da bi govoril volivni govor. Tudi ni moja navada, da bi stegoval roko in prosil za bogastvo ali za volivne glasove. Kdor misli, da mi je ostalo še nekaj inteligence, da imam nekaj volje in nekaj sposobnosti storiti kaj za Italijo ali za Trst, ta mi bo dal svoj glas (ploskanje); če pa kdo misli nasprotno, potem ne govorimo več o tej stvari. Jaz ostanem vedno isti: pokoncu-mož! Moj program poznate: to je program fašizma, program mojih treh prijateljev. Za me posebej je začel program s požigom Balkana.« Pri teh besedah je skupščina izbruhnila v močno odobravanje in gromovito ploskanje. (Tako piše »Piccolo della Sera« Letnik 37 št. 442 z dne 2. V. 1921 in nadaljuje dobesedno:) Med tem ko vse ploska ob spominu na požig Balkana, se zdi, kakor bi se hotel dvigniti z enega zadnjih sedežev pritličja glas protesta. Občinstvo obnovi pri tej priliki ploskanje, ki postane še bolj gromovito. Mladeniča, ki je hotel baje protestirati odnesejo iz dvorane.

rameni, prsi, rokami in obrazi namazanimi z neko pasto, da so se od daleč zdele lepe, se je drla tu in tu ponujali potrepljivemu občinstvu pulte in stare šale, ki so često obstajale samo v neumnem zakrivljanju nosa, ust in oči, kar je izzivalo burjo smeha posebno pri nekaterih mizah, kjer so sedeli gostje, o katerih se je vedelo, da se hočejo pritevati inteligenci. Blizu Draganove in Blanušičeve mize je sedela družba mladih ljudi, možkih in žensk, iz meščanskega, trgovskega in obrtniškega stanu, a med njimi neki mladenič, ki se je krivil od smeha. Večkrat je ostal, se previjal, cmokal z ustnicami in se odgledoval pri tem, če se tudi drugi smejejo, obraz pa mu je bil razžarjen, oči solzne.

Kak bedak! je rekel Blanušič Draganu ter mu pokazal veselega mladeniča.

Ta se smeje od srca; nasmeje se za svoj denar — je odvrnil Dragan.

Prijatelja sta se, seveda, držala odlično hladno. Poslušala sta z raztegnjenima obrazoma, in če so ju prisilili v smeh, sta skrila usta s servijeto. Blanušič je bil naročil dve jedi, piva in vina. Naprej sta izpla dva steklenici Reazkega, potem dve steklenici Medocla. Sampanja ni hotel naročiti, »da ne bi obrazil nase pozornosti občinstva«, ker da se to kaže »parvenijsko«. Ta izgovor mu je do bro došel, da mu ni trebalo tega večera porotiti ves dobitke, ker je hotel nekoliko golinarjev prihraniti.

Nato nadaljuje Giunta svoj govor: »Nahajamo se na volivnem shodu. Pozivljamo zato svoje tovariše fašiste, da stoji na straži. Če je med nami človek, ki bi nas hotel sistematično motiti, ga bomo že naučili pameti; če je pa med nami nasprotnik, ki bi rad ugovarjal, mu sem na razpolago. (Občinstvo ploska.) Pustimo na miru ploskanje! Potrebno je, da si izmenjamo nekaj misli v miru in resnobi. Moj program poznate: to je program mojih tovarišev. Danes ne gre le zato, da izvojujemo politični boj, temveč moram izvojevati narodni boj. Gre za borbo, ki se vrši na vzhodnih vratih Italije. Sovražnik stoji par korakov izven mestnega zidovja.

Razširila se je po mestu vest, da bodo na dan volitev veliki nemiri: to ni res. Fašisti, ki so držali v svoji roki Italijo celo leto, se ne bodo plašili, jo držati v roki en dan. Če se mesto odzove našemu pozivu, bo italijansko. Odmev italijanskega poraza v Trstu bi pa šel preko gora in preko morja. Ne smete pozabiti, da Francija, Anglija in Jugoslavija niso še razorožene.«

H koncu je prebral gospod Giunta dve pismi, ki mu ju je poslal D'Annunzio in Sem Benelli. Ob splošnem ploskanju se je shod zaključil.

Učiteljsko in — poučno. Ob otvoritvi delne učiteljske konference, ki se je vršila v tržaški mestni hiši 29. in 30. pret. m., je gosp. Ferdinand pl. Kleinmayer, kokor poročal »L'Era Nuova« od 30. pretek. m., spregovoril tako-le:

»Današnja konferenca ostane gotovo vključena kakor zgodovinsko dejstvo v analizi razvoja naše šole in zato, odgovarja plemenitim besedam g. predsednika, deželnega šolskega nadzornika Pasqualisa, smatram za primerno, da izrazim na tem mestu čustva, ki prešinjajo slovensko in hrvaško učitelstvo tega ozemlja. Danes smo v neposrednem stiku kulturni delavci iz vsega Julijskega Beneškega, in zato mislim, da najde naša beseda, izvirajoča iz duha našega srca, zaželeni odmev v Vaših srcih, italijanski kolegi izključivi vsak nesporedum, vsak dvom, ki ne bi imel razloga obstajati. Slovenski in hrvaški učitelji te dežele želijo biti prav razumljeni in zato hočejo, da se vzame na znanje njihova zvestoba nasproti skupni Domovini, njihova odkrita simpatija za italijanski Narod, ki bo, močen, plemenit in pravičen, kakor je, gotovo hotel dovoliti boljše bodočnost in olajšati svobodni razvoj kulturnim silam slovenskega prebivalstva in primerno zboljšanje in razširjanje njegovega šolstva. Slovenski in hrvaški učitelji izražajo danes svoj trdni sklep, da hočejo iskreno izpolnjevati svojo težko nalogo po duhu zakonov Domovine. K temu jih dovaža že ljubezen do šole in mladine, ki jim je zaupana in ki ji bodo znali vdahnjevati ljubezen in spoštovanje do velikega italijanskega Naroda. Vrh tega hočejo slovenski in hrvaški učitelji gojiti krepko čustvo kolegijskosti nasproti svojim italijanskim kolegom. Zgodovina bojev, ki smo jih že prej bojevali za pravice šolstva in učitelstva zvesto ob strani svojih kolegov, dokazuje jasno, da se ne omejujemo samo na besede. Prepričani smo, da bo to čustvo kolegijskosti moralo zadobiti še bolj globoke korenine in lep vzgled obojemu prebivalstvu tega ozemlja. V ljubezni do Domovine, v ljubezni do šole in v ljubezni do svojega poklica hočemo naprej še bolj čilo izvrševati svojo misijo, in upam, da bo uspeh, bolj kakor v preteklosti, kronal naše kulturno delo v naročju Velike Matere Svobode in Kulture, Italije.«

Casopis dodaja, da je lepemu govoru, ki je bil govorjen z iskrenim naglasom, živo ploskala vsa skupščina in da so govorniku prelavsko stiskali roko in čestitali zastopniki oblasti in občine.

Kdor pozna g. pl. Kleinmayerja, ne more, tudi če ni imel sreče poslušati tega njegovega najnovejšega govora, dvomiti o tem, da je iskrenost njegovega naglasa vzbudila ploskanje, stiskanje rok in čestitanja. Škoda le, da je morda ravno radi iskrenosti naglasa nekoliko trpela iskrenost izraza, ki ji ni nič bolj nasprotno nego pretiravanje, posebno če ne gre za zgolj osebne izjave. Ali se dobre misli zares niso dale povedati drugače, zlasti z ozirom na to, kar se v imenu Italije godi proti našim šolam in učiteljem v Istri?

1. majnik v Vodjanu. »Piccolo della Sera« od 2. maja poroča, da je prišlo v Vodjanu dne 1. maja do hudih izredov. Dan je bil — tako pravi — miren, da niso prišli tja populudne pulski republikanci, ki so hoteli porabiti priliko za volilno propagando. Vodnjanski fašisti so se uprli namenom republikanov. Na trgu sv. Nikolaja je prišlo do resnega spopada, med katerim je bilo vrženih več bomb in je bilo oddanih več strelav iz samo-

Moral je paziti, da živi ekonomično, ker od očeta ni dobival mnogo denarja in se je vsak hip nahajal v denarnih zadregah.

Gosti dimi njunih smotek so se dvigali od mize, mešajoč se s dimom, ki je bila vsa dvorana nasičena žnjim. Slabotna plinska razsvetljava se je zdela še slabšeja v tistih sivih oblakih, ki so obvijali glave gostov ter provzročili, da so jim bile glave še bolj nevidne. Od svoje mize, ki je stala blizu poduma, nista mogla razlikovati oseb, ki se sedele okoli mize na dnu dvorane, blizu izhoda. Na pogledu jima je bila samo podolgovata miza, okolo katere je sedela družba častnikov. Ti so se zabavali hrupno, kakor da so sami pod to streho. Nekateri so metali istočasno izzivalne poglede toliko pevkijam na odr, kolikor dekletam in ženam, ki so sedele v družbi starejših meščanov, ki so dajali odduška svojemu odzvojenju na ta način, da so častniški mizi obračali hrbet. To je njihovim ženam in hčeram dajalo priliko, da so tem svobodnejše vračale poglede, naperjene v njih.

Pri tretji mizi se je razvil stari, debel gospod, ki je preko svojega obilnega trebuha s svojimi malimi očmi požiral razgaljene ustnice. Njegova boljša polovica ga je suvala z nogjo pod mizo, vsa razžarjena vsled ljubomunosti. On pa se je smehljaj blaženo in je tu pa tam vrgel kako nežno besedo svojimi mirni ženi.

kresov. Bilo je nekaj ranjenih. — Tako se je dogodilo na dan 1. majnika v italijanskem Vodjanu. Tam jih menda niso izzivali Hrvatje. Tudi o socializmi in komunistih ne govore nič italijanski listi. Bila je italijanska gospoda — lepo med seboj.

Uradne vesti

Določbe za tisk. Generalni civilni komisar naznanja: V 98. številki Uradnega lista od 26. aprila t. l. je objavljen kr. odlok od 3. aprila 1921 št. 474, s katerim se razveljavijo določbe odloka od 7. aprila 1920 št. 405, katere se tičejo števila strani listov in velikosti plakatov. — Trst, 3. maja 1921. — Načelnik urada Faccini.

Statistika mestnega prebivalstva. Mestni demografični urad nam je poslal poročilo o 15. in 16. tednu t. l. Iz poročila o 15. tednu, t. j. o času od 3. do 9. aprila t. l., je razvidno, da so se v tem času rodili v Trstu 103 otroci, med tem 53 dečkov in 50 deklic, 82 zakonitih in 21 nezakonitih, dočim je v istem času umrlo 58 oseb, 38 možkih in 20 žensk. Poročilo o 16. tednu, t. j. za čas od 10. do 16. aprila t. l., pa pravi, da se je v tem času v Trstu rodilo 113 otrok, med njimi 56 dečkov in 57 deklic, 93 zakonitih in 20 nezakonitih, v istem času je v Trstu umrlo 82 oseb, 44 možkih in 38 žensk.

Iz tržaškega življenja

Deček bi se bil kmalu utopil v potoku. Pri Rocolu teče potok, ki je tudi v sedaj velikega dežja močno narasel. Malo od izhoda iz tunela je položena čez potok brv. Pred večeršnjim popoldne je šel po tej brvi 10 letni Marcel Rošević, stanujoč v Rocolu št. 670. Pri tem je zgubil ravnotežje ter padel v 3 m. globoko vodo. Na njegovo vpije so prihiteli ljudje iz bližnjih hiš ter potegnili dečka na suho. Na lice mesta je bil telefonično pozvan zdravnik rešilne postaje, ki je spravi Roševića s pomočjo umetnega dihanja zopet k sebi. Ker je bilo njegovo stanje v nevarnosti, ga je dal zdravnik odpeljati v mestno bolnišnico.

Poskušeni samomor. Včeraj jutraj okoli 6. ure si je hotel v zaporu v ulici Coroneo 27 letni jetnik Filip Cinija končati življenje. V ta namen je popil precejšnjo količino morfija. Na lice mesta je prišel zdravnik rešilne postaje, ki je dal odpeljati Cinija v bolnišnico. Vzroki poskušene samomora niso znani.

Smrtna nesreča. Včeraj jutraj je opravljal neki delavec, čigar ime ni znano, svojo službo na parniku »Pieve«, ki je zasidran v ladjedelnici Sv. Roka. Nesreča je hotela, da se je približal delavec preveč k robu parnika ter padel z njega na kup premoga. Težko ranjenega so pripeljali s parnikom v naše mesto. Na obrežju Nazarija Saura je že čakal avtomobil rešilne postaje, da ga odpelje v bolnišnico. Toda med potjo je umrl.

Gospodarstvo

— Spečava južnega sadja v Trstu. Med državni nasledniki bivše avstro-ogrške monarhije je najboljši odjemalec na trgu južnega sadja v Trstu Jugoslavija. Temu je vzrok zlasti okolnosti, da so druge države-naslednice deloma le malo sposobne, sprejeti tuje blago, deloma pa ga ne marajo in so izdale prepovedi uvoza. Jugoslavija pa je dovolila prost uvoz južnega sadja. Cena temu sadju v zadnjem času na splošno pada, samo cena nabranih suhim figam je ostala nespremenjena.

— Pošiljanje blaga iz Trsta v Anglijo. Ker je stopil zakon o povračilih v veljavo, se morajo odslej pošiljati v Anglijo pridati potrdila o izvozu dotičnega blaga. Kar velja za Anglijo, velja tudi za vse britansko carstvo. Tržaški trgovci, ki hočejo poslati kako blago v Anglijo ali njene kolonije, morajo poslati k angleškemu konzulatu uradnika, ki ima dokazati, da ni blago nemškega izvora.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Podružnici Slov. plan. dr. v Vipavi in Idriji. Vaša dopisa, ki bi se imela pridobiti najkasneje 30. aprila, smo prejeli šele 2. maja.

Borzna poročila.

Težaji. Trst, dne 3. maja 1921.

Jadranska banka	300
Cosulich	370
Dalmatia	285
Gerolmich	1360
Libera Trieste	547
Lloyd	1650
Lussino	1025
Mertinloch	230
Oceanla	364
Premuda	409
Tripolovich	380
Ampela	602
Cement Dalmatia	352
Cement Spalato	268

Tuja valuta na tržaškem trgu:	
Nepreplačane krone	4.— 5.—
avstrijsko-nemške krone	3.25— 3.75
češkoslovaške krone	28.— 29.—
dinarji	60.50— 61.50
leji	33.— 33.50
marke	81.50— 82.50
dolarji	20.10— 20.25
francoski franki	160.— 160.50
švicarski franki	360.— 364.—
angleški funti papirnat	80.— 81.—
angleški funti, zlati	102.— 104.—
rubli	10.— 12.—
napoleoni	80.— 81.—

Svicarski težaji. ZENEVA, 2. Lira 27'225, marka 8'725, av. krona 1'30, angl. funt 22'675, fr. frank 43'85, dolar 5'6737.

Tončka Odinal

Ljudevit Modic

danes poročena

Sv. Ivan-Trst.

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

SLUŽBINKJA za prenašanje mleka in vrtnarska dela isčeta zakonca. Toroš, via Commerciale 272, pod gostilno »Panorama«. Plača po dogovoru. 741

DRUŽINSKI OČE, v obupnih razmerah, išče službo kot trgovski korespondent. Vešč je laškega in nemškega jezika. Nudi najboljša spravevala. Naslov pri upravnistvu pod št. 743 »Družinski oče«. 743

SOBANA v baroškem slogu, popolna, francoska svila se proda po jako nizki ceni. Tapetnik Via S. Francesco 6, dvorišče. 743

POROČNA SOBA iz jelkovega lesa, moderna in umivalnik se proda za L 2600. Via Acque št. 15. 744

MODERNA KUHINJA z marmornatimi ploščami in poročna soba se prodaja v ulici Acque 15. 745

POROČNA SOBA in kuhinja iz trdega lesa se proda. Naslov pove upravnistvo. 746

CUNJE čiste bele in barvane od 1 do 4 kg, vreče, volno vsake vrste plačam po najvišjih cenah. Via Solitario 1, Cohen. 747

SINGERJEV šivalni stroj za čevljarje prodam tekem dneva. Via Solitario 1, Cohen. 748

NJIVA s trtami in sadnim drevjem, zemljišča, kamnom, 4000 m², nad prosekno cesto v Barkovljah, radi odhoda na prodaj. Pojanila v Barkovljah, Salita Contovello 776. 712

LEKARNA IN KEMIČNI LABORATORIJ V SEZANI. Ribje olje prve vrste, kemično prečiščeno. — Sirup R. za šibke in malokrvne otroke. — Kroglice B. za malokrvne ženske. — Švedske kroglice. — Mazilo za garje, (specializirano). — Praska mast. — Tinktura in obliž za kurja česna. — Fluid za živino. — Sestavljen mlečnokisl Kreosotov sirup, pripravljen po posebnem receptu, prečiščeno zdravilo za pljučne bolezni in katarr dihal. — Vskovrstna zdravila in specializirana za ljudi in živino vedno v zalogi. — Pošte pošiljate. 466

44 leten udovec, samostojen obrtnik, želi znanja in svrhu ženitve z resnim dekletom ali udovo od 35—40 let. Le resne ponudbe pod »Jesen« na upravnistvo. 729

URADNICO, popolnoma večjo strojopisja, sprejme takoj inšpektorat »Fondarie« in »Vzajemne zavarovalnice« v Barkovljah. 738

FOTOGRAF ANTON JERKIC, TRST, ulica Roma (poštna ulica) 24, Gorica, Corso Verdi (vrtina ulica) št. 36 priporoča se svojim sorodnikom. 139

POUK: Angleškega, francoskega, italijanskega, jugoslovenskega, nemškega jezika, slovnic, konverzacija, korespondenca, stenografija; trimesečni tečaj za odrasle; posebni tečaji in ponavljanje za deco. Prestavljanje. Via Boccaccio 3, vrata 14. 451

POZORI! Srebrne krone po najvišjih cenah plačuje edini groist Belclli Vito, via Madonna 10, I. 389

Trgovsko - obrtna zadruga v Trstu, registrirana zadr. z neomejenim jamstvom ul. Pier Luigi da Palestrina št. 4, I. n. sprejema hranilne vloge od L 1 dalje. Navadne vloge obrestuje po 4 1/2%, večje po dogovoru.

Trgovcem otvaja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Daje posojila po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poročilo, na zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsak dan izjemši nedelj in praznikov od 8 do 1.

— TVRDKA —

DEBIASIO & DOMENIS

Trst, ul. Coroneo 13, tel. 12-34

se priporoča cenj. gg. odjemalcem, trgovcem in gostilničarjem za ugoden nakup

ČEŠKE STERLENINE

Porcelan, lončevina, cilindri, raznovrstne steklenice, kozarci za vino, pivo in žganje, šipe, raznovrstne svetiljke in drugo kulniško posodo, vse po konkurenčnih cenah. 33

ZA BIRMO!

Srebrne ure z verižico od L 85.— naprej

Srebrne ure z zlato verižico od L 200.—

Zlate ovratne verižice s privrskom od L 25.—

Dvojne zlate verižice od L 200.—

Srebrne torbice in vsa druga zlatanina in srebrnina po najnižjih cenah samo v prodajalni

FRANCESCO BUDA

Trst — Via Scalinata